

Flaşbellek (2021)

Derviş Zaim (1964 -)

GENEL BAKIŞ

Yönetmen Derviş Zaim filmlerinde geleneksel sanatlara sıklıkla yer verirken bunu etik ve politik meseleler üzerinden ve estetik bir çerçeveden ele alan bir yönetmendir. Özellikle Cenneti Beklerken ve Gölgele ve Suretler gibi filmlerinde geleneksel sanatlar üzerinden anlatı kurarken Flaşbellek filminde ise Ortadoğu'da esen politik gerçekliğin içinden bir anlatım sergilemiştir. Bu filmin Zaim filmleri arasında bir kırılma olmasa da bir genişleme noktasını temsil ettiği net bir şekilde ifade edilebilir. Yerel estetik anlatımdan küresel bir politik trajediyi filmde işlemiştir. Kendi deyişiyle özellikle çağına ayna tutmayı hedeflediği bu filmde bir propaganda değil etik bir ikilem anlatısı görülür.

Film yönetmenin önceki filmlerinde yer alan geleneksel, ritüel, doğa ve kültüre bakan bir pencereden savaş, hafıza, şiddet ve dijital çağın farklı tanıklık biçimlerine yönelir ve bu bakımdan Zaim sineması içinde sinema poetikası kapsamında özel bir yere sahiptir. Film Suriye iç savaşı zemininde bir adamın tanık olduğu işkenceleri ve de suçları bir flaşbellek yardımıyla belgelemeye çalışması ve bunu tüm dünyaya sunmak istemesi üzerine kurulur. Ancak bu yönüyle irdelediğimizde Zaim bir savaş filmi çekme arzusundan öte hakikati, şiddeti, hafızayı, tanık olmayı, etiği düşünmemizi istemektedir.

Arka Plan Filmin arka planında Suriye İç Savaşı zeminindeki gerçek atmosfer yatar. Sivil halka yönelik uygulanan işkenceler, sokaklardaki isyan yürüyüşleri, askeri unsurlar tarafından yönetilen güçlü bir propaganda gibi pek çok alan yansıtılır. Ancak bu alanlar filmde bariz bir şekilde görünmese de her kadrada hissedilmesi sağlanır. Arka plan kapsamında devletin hakikati bastırması, görüntünün bu bağlamda bir delil ve de umut kaynağı olması gösterilmiştir. Diğer yönden toplumsal çöküş, sessizlik kültürü ve göç kavramları da filmin arka planında işlenen derin konular arasındadır. Hakikatin kanıtlandığı yerde politik gerçeklik de değişir mi sorusunu bir şekilde film süreç içinde aramak için çabalamıştır.

Sinemasal Anlatım Filmde hâkim olan ton gri tonlarıdır. Konuyla özdeş bir şekilde soğuk bir görsel dünya biçimlenmiştir. Uzun planlar ve estetik mekanlar seçilmiştir. Bu filmde profesyonel oyuncular seçilmiştir. Filmin orijinal dili bölgenin doğallığını da koruyacak şekilde Arapça olmuştur. Oyuncular da yine Arapça konuşan dünya çapında önemli oyuncularlardır. Duvarlar, kapılar, demir parmaklıklar, yıkık binalar, dar sokaklar gibi filmin konusuna dair kasvetli yapıyı perçinleyen nesneler olmuşlardır. Filmin temposu ise her an değişebilecek, tedirgin edici ve takip edilme hissini yoğun veren kadrarlar üzerinden oluşturulmuştur. Flaşbellek filmde bu manada saklanmış bir gerçekliğin somut tek kanıtıdır.

Sinemasal Bağlamda film, görsel anlatımın merkezde olduğu politik sinema ile sanat sinemasının bir kesişimi içinde duran bir yapıdadır. Genelde doğal ışık tercihleriyle minimal düzeyde kamera kullanımı üzerinden oluşturulan film, sadece hikâye anlatmaz, izleyiciyi de her daim aktif ve de yorumlayıcı noktada tutar.

Film, savaşın orta yerinde kalmış ve bu savaş içerisinde askeri kuvvetler için çalışan ancak onlar için çalışırken de büyük bir vicdani yüzleşme yaşanan bir adam üzerine kuruludur. Çarpıcı ve de politik bir dram olan Flaşbellek filmi hakikati saklayan bir sistemde, sistemin içinden çıkıp gerçekleri ortaya koymak için uğruna pek çok badireler atlatan bir askerin mücadelesini merkeze almaktadır. Sessizlik ve de tanıklık üzerine ilerleyen anlatı izleyen kişiler için de adalet ve etik üzerine olabildiğince düşünme payı bırakan bir film sunar.

KARAKTERLER

Ahmet: Bir askerdir. Suriye Esad Rejimi içinde bulunan bir asker olarak görev yapar. Ancak içinde yer aldığı bu rejimin taraftarı değildir.

Leyla: Ahmet'in eşidir. En büyük arzusu ölmüş oğlundan sonra tekrar bir evlat sahibi olmaktır. Öğretmendir.

Patolojist: Filmde belirgin bir kötü karakter çizmektedir. Ölen kişilerin üzerinden para kazanan biridir.

Musa: Işid'in bölge grubunun başındaki kişidir. Arazide rahatlıkla gasp eden, tecavüz eden ve öldüren bir grubun başındadır.

Esir Düşen Küçük Çocuk: Işid'in eline düşen Türkmen çocuktur. Filmin en masum temsilidir.

Doktor Abdullah: Filmin ilk zamanlarında gördüğümüz Ahmet'i tedavi eden, Ahmet ile Leyla'nın da ayrıca yakın bir dostu olan Tıp doktorudur.

ÖYKÜ

Flaşbellek filmi rejimin içinde yer alan bir asker olan Ahmet'in yaşadığı bireysel vicdan hikayesi üzerinden şekillenmiştir. Ahmet askeri alan içinde bir teknisyen teğmendir. Görevi devletin sorgulama mecrası içinde kayıt mekanizmalarını inceleyen ve gözaltına alınan kişilere dair verileri arşivlemektir. Bu kayıtlar içinde gördüğü görüntüler ve videolar sonrasında Ahmet için artık bu durum bir bilgi olmaktan çıkıp sistematik bir şiddetin insanlık suçu noktasındaki belgeleri haline bürünmüştür. Bu farkına varış sonrası Ahmet için artık derin bir kırılma ve vicdan muhakemesi başlamış olur.

Bir operasyonda yaşadığı bir silahlı yaralanma neticesinde Ahmet konuşma yetisini kaybeder. Bu süreçten sonra karakter artık hem fiziksel hem de psikolojik manada bir sessizlik sürecine girer. Diğer bir yandan konuşamıyor olsa da yine de yaşanan haksızlıklar ve şiddet karşısında bir duruş sergilemek ister. Ve tek amacı artık flaşbellek ile yollara düşüp bu şiddeti tüm dünyayla paylaşmak olur.

Film bu amaç üzerinden bir yol hikayesini de beraberinde getirir. Ahmet ve eşi Leyla'nın Şam'dan Türkiye sınır kapısına dek uzanan bu hikayesinde savaşın pek çok tarafını ve perde arkasını görürüz. Savaşın kaotik ortamları, bir yanda rejim güçleri diğer yanda Işid, yollarda patlayan mayınlar, hava üzerinden atılan silahlar ve pek çok şeyin içinde bu karakterlerin bir mücadelesi izlenir. Yol boyu tanıştıkları farklı insanlar, esir düşmeler, ödenen bedeller bu yolu meşakkatli ve her an ölme tehlikesi üzerine kurar. Hiçbir karşılaşma onlar için güvenli bir alan oluşturmaz.

Taşınan flaşbellek bir hakikatin yükü olarak Ahmet'in omuzlarındadır. Filmde bu yük yol süresince gittikçe ağırlaşır. Netice ise herkesin arzu edeceği şekilde gerçeklerin yerini bulduğu, buna karşı mücadele eden karakterlerin yaşadığı ve yollarına devam ettiği ayrıca güvenli liman olan Türkiye sınırları içinde huzurun olduğu bir tabloyla son bulur.

SAHNELER

Gizli Binanın Askerler Tarafından Keşfedilişi Askerler bir anda kapalı bir alana girerler ve bilgisayarın başında bulunan kişiyi yaka paça tutarak masadan kaldırırlar. Arkada bir bayrak göze çarpar. Suriye muhalefeti ve devrimcileri tarafından kullanılan Suriye bağımsızlık bayrağıdır. Bu bayrak 2011 yılında Suriye İç Savaşı sırasında Esad rejimine karşı bir direnç sembolü haline gelmiştir. Binanın kapısında esas karakter Ahmet'i görürüz. Kapıda beklemektedir. İçeriden bir asker Ahmet'i çağırır ve yukarı diğerlerinin yanına çıkarlar. Ahmet bir teğmendir ve yanındaki adam da komutanıdır. Ahmet'ten şifreyi çözmesini isterler. Ele geçirdikleri diğer adamı döverek şifreyi zorla alırlar. Bilgisayarın şifresi Şehrazat'tır. Askerler bilgisayardaki şifreye ulaştıktan sonra videoları izlerler. Savaşsız bir yer için söylenen videolar sonrası devrimciler dövülür.

Ahmet'in Vurulması Devrimciler kapıdan dışarı askerler tarafından zorla çıkartılır. Komutan ve Ahmet bu esnada dış kapıda vurulur. Komutan hayatını orada kaybederken Ahmet de boynundan aldığı yaralanma ile yere yığılır. Filmin adı "Flaşbellek" yazısı ekranda görünür. Leyla hastane odasının kapısında eşi Ahmet'i bekler. Ahmet yaralanmıştır. Doktor gerekli bilgileri eşine verir ve odadan çıkar.

Ahmet'in Taburcu Olması Şam sokaklarının uzaktan bir görüntüsü ekrana yansır. Ahmet ile Leyla tedavi sonrası evlerine gelirler. Ahmet ile Leyla eve doğru yürürler arka planda Leyla'nın eşi adına yazdığı mektubun cümleleri duyulur. Eve geldiklerinde karı koca mektup için tartışmaktadır. Leyla imzalamasını ister ama Ahmet imzalamaz. Bu süreçte Ahmet'in hiç konuşmadığını da görürüz. Ahmet o sırada bahçede protesto seslerini duymaktadır. Hükümetin düşmesini isteyen gençler sokaklarda yürürler.

Direnifte Bulunanlara Şiddet Uygulanması Askerler yakaladığı her genci döverek araca bindirirler. Diğerleri kaçabildiği kadar kaçar. Bu yürüyüşü kimin organize ettiğini öğrenmek isteyen komutanlar yakaladıkları gençlere sorgu odalarında işkence ederler.

Ahmet'in Yeni Görev Yerinde İşe Başlaması Bir toplama alanı görülür. Askeri araç içeri girer. Ölen kişiler buraya getirilir. Listeleri ve isimleri hazırlanır. Ahmet de yaşadığı yaralanma sonrası konuşamaz hale geldiği için sevki buraya verilir. Burada teğmenlik görevine devam edecektir. Bir adamın doktor önlüğü ile buradaki süreci Ahmet'e anlattığını görürüz. Patolojist bu adam buraya gelen insanların cesetlerine numaralar verip üzerine koyduklarını ve Ahmet'ten de hastalıklarını onun söylediği şekilde yazmasını ister. Sonra da Ahmet'e fotoğraflarını çektirir. Orada ölen kişiler için de Ahmet'e genelde solunum yetmezliği diye yazdırır. Numara verilen ölü kişilerin fotoğraflarını çekerler ve arşivlerler. Çekilen fotoğraflar bilgisayara yüklenmektedir. Bu işi de patolojist Ahmet'e yaptırır.

Ahmet'in Gerçeklerle Yüzleşmesi Ahmet artık gerçeklerle gittikçe yüzleşmektedir. Ahmet lavaboya girer ve yaptığı işten çok rahatsız olduğu anlaşılır. Etkilendiğini belli etmemek için kendini lavaboya zor atmıştır. Belli etmeden buradan çıkar. Mesai bitiminde Ahmet ve yanındaki patolojist hazırlanıp yola koyulurlar. Ahmet ve patolojist arabaya binip oradan ayrılırlar. Adam Ahmet'e nerede yaralandığı üzerine soru sorarken sonrasında beklemeden kendi hikayesini anlatmaya başlar. Ahmet'e dirençli devleti savunduğunu ve radikalcilerden rahatsız olduğunu dile getirir.

Ahmet'in Gitme Düşüncesinin Başlaması Ahmet yaralandığı yerde devrimcilerden aldığı flaşbellekteki görüntüleri izler. Eşi de yanına gelir. Günlük işinin nasıl geçti üzerine sohbet kurulur. Leyla bu sırada bir uygulama gösterir. Bu uygulama kişinin yazdığının sesli olarak duyulmasını sağlar. Sesi Obama olarak duyulur. Çünkü tek ücretsiz ses onunkisidir. Uygulamayı derdini İngilizce yazarak kullanır. Türkiye'ye giden en kısa rota nedir diye bir soru yazar Ahmet ve Leyla bu soru sonrası ülkesini terk etmek istemediğini söyler. Köklerinin burada olduğunu söyler. Ve bu topraklarda bir çocuk istediğini dile getirir. Zil çalar ve yakın dostları olan Doktor Abdullah eve gelir. Doktor Ahmet'i kontrole gelmiştir. Bahçede üçü oturmaya başlar. Doktor suni döllemenin geldiği haberini de verir. Çift çok mutlu olur. Ayrıca bir karışım getirmiştir Ahmet'e boynundaki yaralı yere sürmesi içindir.

Doktor Abdullah'ın Yaralanması Yarın döllenme için hastanede beklediğini söyleyerek doktor dışarı çıkar. Gürültüler eşliğinde mitingler devam ederken doktor arada kalır ve onu da döverler. Yaranır. Kalabalık bir anda kaçmaya başlar.

Genç Çocuğun Ölümü Çiftin kapısı da vurulur. Yaralı biri girer içeri genç bir çocuktur. Yaralı çocuğu salona taşırlar. Ahmet suni teneffüs yapar çocuğa, kalp masajı yapar. Ancak çocuk ölmüştür. Leyla ağlar ve eşi Ahmet'e sarılır. Kadın çocuğun fotoğrafını çeker ailesini bulmak istediğini söyler ancak Ahmet bunun tehlikeli olduğunu söyleyip fotoğrafı Leyla'nın telefonundan siler. Akşam olur çocuğu sarıp artık kefenlemişlerdir. Çocuğu alıp kuyuya koyarlar.

Doktor Abdullah'ın Aranışı Leyla ile Ahmet gergindir. Çocuğun kuyuda olduğunu Doktor Abdullah'a söylemek isterler ama onu aradıklarında hiçbir şekilde ulaşamazlar. Karı-koca Abdullah için yola çıkmışlardır. Doktor evde yoktur. Ev darmadağınktır. Leyla karakola gitmek ister Ahmet Leyla'yı durdurmaya çalışır ama yapamaz Leyla tam gidecekken Ahmet bayılır ve evde yere yığılır.

Ahmet'in Düşünceli Halleri Doktor, Leyla'ya bu durumun psikolojik olduğunu söyler. Eşi Ahmet'in yanındadır. Karakola gitmeyeceğini korkmamasını söyler. Ahmet elinde kitabı ile odaya girer. Televizyonu açar ve bir oyun hamuru ile oynar. Haberlerde çocuklar vardır. Ölüm haberlerini peşi sıra izlerken dayanamaz ve televizyonu kapatır. Elinde bir kitap vardır. "Grundlegung zur metaphysik der sitten" adlı kitabı okur. Türkçesi "Ahlak Metafiziğinin Temellendirilmesi" kitabıdır. Yazar, Immanuel Kant'ın kitabıdır. Odasında oyun hamuruyla oynamaya devam eder. Bu sefer İngilizce haber kanalı açıktır. Suriye haberlerine dair yayın yapmaktadır. Hamuru bir kutuya koyar.

Komşularının Şüphesi Karı-koca evden çıkarken kuyuya bakar. Çocuk hala oradadır. Komşuları onlara şüpheli bakarak sadece günyaydın diyerek yanlarında geçip gider.

Ölü Bedenin Para Karşılığı Satılışı Patolojist adamın yanına bir üst rütbeli komutan gelir. Bir adamın fotoğrafını gösterir ve fotoğrafa uyan ölü bir adamı ararlar. Ölü adamı bulurlar. Komutan patolojist adamdan bu kişinin kaydını silmesini ister. Ayrıca ölüyü de ailesine gizli bir şekilde teslim etmesini ister. Komutan bunun karşılığında patolojist adama para verir. Ahmet bunları uzaktan görür. Arabada Ahmet ve patolojist adam ölüyü alıp adamın evine getirirler. Ahmet'e kimsenin bir şey bilmemesi gerektiğini söyler. O sırada kapı çalar adam kapıyı açmaya giderken Ahmet adamın masaya bıraktığı anahtarlarını gizlice alır. Ölünün ailesi ölüyü almak için gelmiştir. Gelen adamlardan biri çıkarıp patolojist adama para verir. Adam da parayı sayar ve paranın eksik olduğunu söyler direterek istediği parayı aldıktan sonra ölüyü teslim eder.

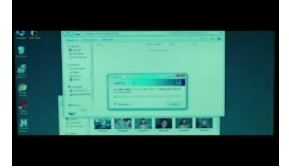

Ahmet'in Anahtarı Kopyalaması Ahmet o sırada anahtarlarla içeri girer anahtarın birini oyun hamurunun içine yerleştirip baskısını alır dışarı çıkar. Ahmet adamla oturur. Diğerleri ölüyü alıp giderler. Bunu yapmak zorunda olduğunu söyleyen adam Ahmet'e eğer bir gün konuşmaya başlarsa ilk kendisine söylemesi gerektiğini tembihler. Ve Ahmet'e yardımı için boynuna merhem ve yaptıkları iş için de biraz para verir. Ahmet dışarı çıkar. Ahmet aldığı ölçüyle anahtarcıya gider ve anahtarı yaptırır. Ahmet daha sonra anahtarı eline alıp yatağının başında düşünmeye başlar.

Flaşbelleğe Kopyalama İşlemi Ahmet ile patolojist yaralı bir adam görür. Adam ölmemiştir. Ahmet'i hemen oradan yollarlar ve can çekişen adamı Ahmet'e göstermeden öldürürler. Onun görmesini istemezler. Ahmet de bu arada yaptırdığı anahtarla birlikte yukarı adamın odasına çıkar. Ve ofisin içindeki bilgisayarda bulunan arşiv görüntülerini kopyalamaya başlar. Ofisin arka kısmında Esad'ın fotoğrafı da ayrıca dikkat çekmektedir. Ahmet flaşbelleğe alır hepsini ve sonra gizlice çizmesine koyar. Tekrar patolojist adamın yanına gider ölüleri fotoğraflamaya devam ederler. Sonrasında da işi bitince o ölü toplama alanından çıkar. Ahmet evine doğru gitmektedir.

Ahmet'in Belgeleri Flaşbelleklere Kopyalayıp Gizlemesi Ahmet evde bir sürü flaşbelleğe aldığı görüntüleri yüklemeye başlar. Tam dört tane flaşbellek doldurmuştur. Onları ayrı ayrı yerlere saklar. Birini fotoğrafın arkasına, birini sandalyenin kolunun içine saklar. Ahmet bir tane flaşbelleği de yıkık bir binanın kolonu arasına sıkıştırır.

Ahmet'in Türkiye'ye Gitmeyi Düşünmesi Leyla sınıfta çocuklara ders anlatırken görünmektedir, Leyla öğretmendir ve çocuklara Binbir Gece Masalları üzerinden öyküyü ve Şehrazat karakterinden de ölüme karşı direncin nasıl olduğunu anlatır. Ahmet Leyla'yı almaya okula gelmiştir. Leyla'yı pencereden ders anlatırken izlemektedir. Ahmet ve Leyla ders sonrası eve doğru gitmektedir. Ahmet Türkiye'ye gitmek istediğini bir kez daha arabada eşine söyler ama Leyla burada olmak istediğine dair düşüncesini yineler. Ayrıca oğullarının mezarının da burada olduğunu söyleyerek geçmişlerine dair de bilinmeyen bir bilgiyi verir.

Kaçakçı ile Görüşme Ahmet eşi Leyla'yı ikna etmek için yaptığı işi artık anlatmak zorunda kalır. Leyla öğrendikleri karşısında ağlamaya başlar ve eşinin bu kadar zamandır bu işe nasıl dayanabildiğini merak eder. Artık durumu hazmedemediğini ve tüm dünyanın bunu bilmesi gerektiğini söyleyen Ahmet bir kere daha Leyla'ya gitmek istediğini söyler. Bunun için Kaçakçıyı aramasını ister. Türkiye'de bir ev tutabileceklerini bebeklerini orada daha iyi yaşatabileceklerini ve sonrasında sevdiklerini oraya alabileceklerini söyler. Bunun başında Doktor Abdullah'ı örnek verir. Bir kartvizit uzatır kaçakçıyı aramasını ister. Akşam vakti arama sonrası kaçakçı evlerine gelir. Konuşurlar. Kaçakçı 50 bine onları götürebileceğini söyler. Anlaşırlar.

Şam'dan Çıkışları Ahmet yola koyulurken flaşbellekleri ve fotoğrafları alır. Bilgisayarı alırlar iki çanta hazırlayıp dışarı çıkarlar. Evlerine uzun uzun bakıp kapıyı kilitleyip çıkarlar. Kaçakçı ile buluşurlar. Şam'ın kendi içindeki iki ayrı sınır yerinde kimlik kontrolleri ile geçiş için karşıya geçerler. Bir sokak vardır. En önemli yer burasıdır. Tam sınırdır. Oradan birileri geçerken gözlerinin önünde ölmüştür. Bunun için Ahmet ile Leyla karşıya geçmek için akşamı beklerler. Ölmemek için doğru zamanlamayı bulmaları gerekir. Sınırı geçerlerken çift kurtulur ama yanlarındaki kaçakçıyı vururlar.

Ahmet ile Leyla'nın Zorlu Yolculuğu Çift bir araba ayarlarlar. Türkiye'ye gitmek için bir araba ve şoför bulurlar. Artık sınırın diğer tarafındadırlar. Türkiye için yoldalarken etrafta bombalar patlamaktadır. Yol ikiye ayrılır. Sol taraftan giderler. Köşede sınırda bekleyenler vardır. Onlara benzini sorarlarken bir anda IŞİD tarafından bombalar patlamaya başlar. Mecburen arabadan inip beklemeleri gerekir. Akşam olunca başka bir yerden yola devam ederler. Sabah olunca yolculuk esnasında sınırda bulundukları araba bir anda durur arıza verir. Arabayı ittirmeye başlarlar. Şoför, etrafta yıkık dökük arabalardan benzin bulmaya çalışır. O sırada Işidli bir grup önlerine çıkar. Şoför onları tam ikna edecekken şoförün telefonunda devrimci videoları görürler ve onu orada direkt vururlar. Ahmet bu olay esnasında bulundukları yere tam da bulundukları o bölgeye bir flaşbellek daha atar.

Musa'nın Ahmet'e Leyla İçin Şart Koşması Işidliler Leyla'nın boynunda haç kolyesi görünce onları alıp bir yere kapatırlar. Bu odada ayrıca bir kadın ve bir küçük çocuk da vardır. Çocuk Türkmen, kadın ise Irak Yezidi'dir. Kadın bir anda alınıp başka bir kapalı odaya götürülür ve orada ona tecavüz ederler. Leyla o sırada etkilenmesin diye çocukla ilgilenir. Grubun başındaki Musa adındaki adam bu sefer odaya Ahmet'i almak için gelir. Onu dışarı atar ve eğer karısını tekrar görmek istiyorsa 70 bin getirmesini ister ve ona 48 saatlik bir süre tanır. Bölgeleri gösterir bir tarafta Kürtlerin bir tarafta rejimin bir tarafta da özgür ordunun olduğunu söyler. Geldikleri araca benzin doldurup Ahmet'i parayı bulmak için yollarlar.

Ahmet'in Para Bulmak İçin Geri Dönüşü Ahmet ilk olarak benzin istedikleri özgür ordunun oraya gider ama onlar vermezler görev yeri değiştireceklerini söylerler. Ahmet gerisin geri evlerine doğru yola koyulur. Kaçakçının vurulduğu yere gelir orayı da iyi bir şekilde geçer tekrar evinin yolunu tutar. Ahmet yürürken onlardan şüphelenen komşusu da onu görür takip eder ve telefonla birini arar. Öncesinde sakladığı yıkık binada parayı alacakken peşine takılan rejimin adamlarına karşı kaçmaya başlar. Kaçış sahnelerini izleriz. Ahmet, patolojist adamın evine girer ve adam eve geldiğinde de adamın ensesine vurup bağlar. Adamın parasını alarak Ahmet evde bulunduğu kara çarşafı giyer kılık değiştirir evden çıkar.

Musa'nın Leyla ile Anlaşma Şartları Leyla Iraklı kadını teselli eder. Her seferinde tecavüz ettikleri kadın kendi hikayesini anlatır, tüm ailesini Antep'e gidecekken yolda kaybettiğini ve bir tek kendisinin yaşayabildiğini anlatır. Arkada kısa bir an iki tane filin görüntüsü gösterilir. Leyla kadına temiz olduğunu beyaz olduğunu söyler. Kadının adı Dünyazad'dır. Bu sırada Musa içeri girer ve bu sefer de Leyla'yı alır diğer kapalı alana giderler. Musa, Leyla'ya burada bir teklifte bulunur oğlunun fotoğrafını verir kendisine ve onu bulup kendi fotoğrafını teslim etmesini ister. Ayrıca kocası parayı bulup getirmezse ya kendisiyle evlenmesi gerektiğini ya da onu satacağını söyler. Leyla tekrar diğer kapalı alandan içeri girdiğinde Dünyazad'ın bileklerini keserek intihar ettiğini görür ve oradakilere söyler.

Musa'nın Esir Çocuk İçin de Para İstemesi Musa aynı zamanda küçük çocuğu alır ve tutsak ettikleri adamların önüne dizer ve çocuktan onları öldürmesini ister. Çocuk istemez ama çocuğu zorlar ve silahla nasıl öldürmesi gerektiğini gösterir. Çocuk elinden silahı düşürür ve Musa çocuğun gözü önünde adamları öldürür. Çita ve zebra görünür. Ahmet arabayla Musa'nın yanına gelir. Parayı verir. Ancak kadın çocuğu bırakmak istemez. Musa çocuk için de ayrıca 40 bin ister. Eğer bulursa alabileceğini söyler.

Türkiye'ye Varış Ahmet ile Leyla bir taşta dinlenir ve sakinleşmeye çalışırlar. Ahmet ile Leyla yola düşmüştür. Etrafta mayınlar patlamaktadır. Arabayı bırakıp çıkarlar o sırada araba da yanar. Oradan koşarak uzaklaşırlar. Karşılarına Türkçe buraya girmenin tehlikeli yasak olduğu mayınlı bölge olduğu üzerine bir tabela çıkar. Artık Türkiye sınırındadırlar. En yakın buldukları evin yanına giderler. Bir adama para verirler ve mayınlı olan bölgeyi onun yol göstermesiyle birlikte geçerler. Sınırın öteki tarafında toplama kampları gözüktür.

Musa'nın Oğlunun Aranışı ve Yabancı Basınla Konuşulması Musa'nın oğlunun fotoğrafını panoya asarlar. AFAD görevlisi onlara yardım eder. Yabancı basından muhabirler vardır. Ve Ahmet ile Leyla fotoğrafları muhabire gösterirler. Ahmet ve Leyla'yı kanalın yetkili kişisi ile görüştürürler. 60 bine bilgiler için anlaşılır. Leyla ile Ahmet ölüm haberlerini televizyondan izlerler. Leyla dayanamaz çadırdan çıkar. Panoda asılı kayıplardan biri de Musa'nın oğludur ama hala haber çıkmaz. Leyla bir şey yapmaları gerektiğini söyler. Kaçakçıyla anlaşmaya çalışırlar. Ahmet kaçakçıyla birlikte Işidlilerin yerine gideceklerini ve Ahmet'in uzakta beklerken kaçakçının gerekli parayı verip çocuğu alarak Ahmet'e teslim

edeceği üzerine anlaşılır. Kaçakçı Aziz ile görüştüktan sonra Aziz ve Leyla dışarı çıkarlar. Tam o sırada Ahmet içerde beklerken bir anda tekrar bayılır.

Leyla'nın Kaçakçıyla Suriye'ye Dönüşü Ahmet hastaneye kaldırılır. Tedavi edilir. O sırada Leyla etrafta yoktur ve Ahmet ona ulaşamaz. Leyla bir mektup bırakmıştır. Zamanımız kalmadı gitmek zorundayım şeklinde bir yazıdır. Kaçakçıyla Leyla çoktan sınırın öteki tarafına gitmiştir. Ahmet kamp ofisine gider. Aziz'in numarasını orada görevli Salih'e verir ama telefondaki ses Aziz'in fotoğrafını atacağını söyler. Ahmet fotoğrafta gördüğü şey üzerine etkilenip oradan çıkar.

Ahmet'in Leyla Bulmak İçin Suriye'ye Dönüşü Çadırdaki Ahmet namazını kılar. Boş bir arazide Ahmet bulunduğu bir adamdan silah alır. O sırada başka adamlar gelir. John'un selamı var diyerek diğer silahları alırlar. Ahmet de kendi arabasıyla yola çıkar. Ahmet Leyla'yı bulmak için tekrar yola koyulur.

Ahmet'in Leyla ile Çocuğu Kurtarması İşid'in olduğu yere gittiğinde yerde ölü insanlar görür ama ne Leyla ne de çocuk yoktur. Uzaktan sesler duyar. Oraya doğru koşar. Özgür Ordu İşid'i ve grubun başındaki Musa'yı yakalamıştır. Çocuğa bu sefer de Özgür Ordu Musa'yı öldürtmeye çalışır. O sırada Ahmet taş atar dikkatlerini dağıtır. Taş sonrası temkinli olmak adına Musa'yı özgür ordunun adamları öldürürler. Özgür ordudaki adamların başındaki kişi uzaktaki Ahmet'i tanıdığını grubuna söyleyince Ahmet hem Leyla'yı hem de çocuğu kurtarır.

Flaşbellek ile Türkiye'ye Dönüş Tekrar yola çıkarlar. Dönüş yolunda da Ahmet zamanında gizlice yere attığı flaşbelleki bulur ve onu da yanına alır. Ahmet, Leyla ve çocuk Türkiye sınırına doğru yola çıkarlar. Film biter.

KARAKTER ÇÖZÜMLEMESİ

Ahmet

Filmin merkezindeki karakterdir. Filmin tüm hikayesi Ahmet'in "şiddeti herkese duyurmak istiyorum" isyanı üzerine şekillenmiştir. Tam anlamıyla bir kahraman imgesi çizmez. Ancak yaptıkları üzerimden ahlaki farkındalığı yüksek olan bir karakter olduğu belirgin bir şekilde gösterilmiştir.

Sessiz. Ahmet hem fiziksel olarak hem de psikolojik olarak filmde sessizliğin temsili olmuştur. Boynundan yaralanması sonucu artık konuşamayacak hale gelmesi bir tek fiziki durum olarak değil psikolojik bir tepki olarak da kendini göstermiştir. Gördükleri karşısında sıkışıp kalan ve konuşamadığı için de gerçek anlamda da kendini susturmuş bir karakter olmuştur.

Vicdanlı. Filmin başında aslında mesleği gereği de parçası olduğu askeri sistemde sorgulamadan emirleri alıp uygulayan teknik bir görevli iken gerçekleri gördükçe, işkencelere şahit oldukça buna kayıtsız kalmayan ve bu noktada iç dünyasına dair derin bir kırılma yaşayarak bir noktadan sonra insanların kurtarmayı ve bu işkenceye bir dur demeyi görev edinmiştir.

Mücadeleci. Ahmet öncelikle gördüğü durumun yükü karşısında bir şeyler yapması gerektiğini anlayıp eşini ikna etme yoluna gitmiştir. Leyla'yı da ikna ettikten sonra bir yolculuk hikayesine başlamıştır. Bu süreçte yolda yaşadığı her zorluk aslında Ahmet'in hepsiyle nasıl da başarılı bir şekilde mücadele ettiğini göstermektedir. Hiçbir zorluk karşısında yılmadan doğru bildiği için savaş veren mücadeleci bir yapı çizmiştir. Film içinde bir kahraman betimlemesi birebir yapılamasa da o mücadeleci yanıyla kahramanlığın çok yakınında yerini almıştır.

Leyla

Film için savaşın ortasında tüm iyiliği ile ayakta kalmaya çalışan bir kadının temsili olarak bulunmaktadır. En çok önemsendiği şey ise, bu süreçte hayatta kalmak ve hayatta tutabilmektir.

Anaç. Leyla'nın dikkat çeken özelliği onun anaç ruha sahip olmasıdır. Onun için özellikle çocuklar çok ayrı bir yere sahiptir. Film boyunca esir alınan küçük çocuğun hiçbir şekilde yanından ayrılmaması da bunun en büyük kanıtlarından biridir.

Merhametli. Esir alınan çocuk ve her gün tecavüze uğrayan kadının en büyük destekçisi Leyla olmuştur. Her şekilde yardıma ihtiyaca olan kişilere şefkatiyle kol kanat germekten hiçbir zaman çekinmemiştir.

Hassas. Televizyonda izlediği haberler, evlerinde ölen genç çocuk, sınırda gözleri önünde öldürülen insanlar Leyla'yı hassas ve ağlamaklı yapmıştır. Yaşadıkları bu zor süreci hiçbir zaman normalleştirmeyen ve her zaman duygularıyla var olan bir karakter olmuştur.

Patolojist Adam

Filmin en gaddar karakterlerinden birini temsil etmektedir. İnsan olmaya karşı pek bir duygu bulunmayan bu karakterde temel amaç tamamen kendi çıkarları üzerine olmuştur.

Duyarsızlaşmış. Savaşın bireylerde oluşturduğu en tehlikeli dönüşümün gösterildiği karakterdir. Mesleki rolü içerisinde insanlığını kaybeden biri olmuştur. Onun için bu süreçte artık getirilen beden sadece bir kanıt ve veri olarak vardır. Duygusal hiçbir tepkiye sahip değildir.

Çıkarıcı. Onun için rejimin yanında bulunmak gücünün yanında bulunmaktadır. Yaptığı tek şey çıkarları doğrultusunda hareket edebilmektir. Para almak, güç kazanmak ve bilgi satmak gibi noktalarda her daim çıkarları ağır basmıştır.

Musa

Bir gruba mensup ve bunun gerekliliğini harfiyen yapan bir karakterdir. Yapması gereken her şey kötülük ve öldürme üzerine kurulmuştur.

Tehditkâr. İnsanlar üzerindeki en belirgin özelliği tehditkâr olması ve bu şekilde insanları korkutmasıdır. Gözünün yaşına bakmadan insanları öldürebilen ayrıca bir suç makinesi olmuştur.

Babalık. Gaziantep'te göçmen kampında bulunan çocuğu onun film boyunca tek hassas noktasıdır. Tek amacı ondan bir haber almak ve kendi haberini de ona götürebilmektir. Bu bakımdan incelendiğinde Musa yalnızca kötü adam olarak görülmemektedir. Derinlerde yer alan insani duygusu yalnızca babalık üzerinden açığa çıkmaktadır.

Esir Düşen Çocuk

Filmin içinde travmatik boyutlarda en yoğun duyguları yaşayan karakterlerden biridir. Gözünün önünde sayısızca kıyım ve acı yaşanmıştır.

Savunmasız. Ahmet'in tüm dünyaya bu şiddeti duyurma arzusunun ne kadar kıymetli olduğunu savaş içinde esir düşmüş çocuk üzerinden görebilmekteyiz. Kolektif bir trajedinin simgesi olan çocuk bu bakımdan en savunmasız karakteri temsil etmektedir.

Saf. Filmin en masum karakteridir. Her çocuk gibi o da savaşın kurbanlarından. Eline iki sefer silah verilmiştir. Bir İşid tarafından diğer ide özgür ordu tarafından çocuk karakteri bu iki silahı da kullanmamıştır. Masumiyeti bu bakımdan hiç bozulmadan film boyunca korunmaya devam etmiştir.

Doktor Abdullah

Filmin ilk bölümlerinde görmüş olsak da hem tıp doktoru olması hem de insancıl tarafı sebebiyle kişilere umut veren temsili, filmde onu önemli yan karakterlerden biri yapmıştır.

Yardımsever. Film süresince özellikle Ahmet ile Leyla'ya yardım etmek için çabalayan bir karakter olarak görürüz. Başta hastanede Ahmet ile kendisi ilgilenmiştir. Sonrasında onları evlerinde ziyaret ederek suni bir dölleme ile çocuk sahibi olabileceklerini ve özellikle bunu getirttiğini söylemiştir. Bu ve pek çok noktada Doktor Abdullah önemli bir karakter temsili olmuştur.

TEMALAR

TOPLUM

Parçalanmış Toplumsal Bir Yapı

Filmde düzenli toplumsal bir yapı büyük oranda görülemez. Bir bütünden öte parçalanmış bir yapıda belli kesimleri görmek mümkündür. Bir yanda rejim yanlıları, bir yanda muhalifler, bir yanda İşid'in etkisi ve diğer yandan da sivil halk şeklinde bir parçalanmış yapı bulunmaktadır. Savaş bu bakımdan yalnızca fiziksel manada kayıpları getirmemiş aynı zamanda toplumsal dokuyu da parçalamıştır. Bu sebeple filmde en belirgin toplumsal tema parçalanmışlık üzerinedir.

Açıklayıcı Anlar: Sokaklarda yürüyüş yapan sivil halkın bir anda askeri araçlarla önünün kesilmesi ve rejim yanlıları olan askerler tarafından alabildikleri kişileri zorla araca alarak sorgu odalarında işkence göstermeleri toplumsal yapının parçalanmışlığının en bariz örneğidir.

Korku Kùltürü ve Gözetim Toplumu

Film boyunca insanların her hareketi izlenmektedir. Bu bir sivilin başka bir sivil izlemesi şeklinde de karşımıza çıkar. Güven ortamının hiçbir şekilde olmadığı bölgede üretilen en büyük kültürel yapı korku kültürünün insanlar arasında hızlı bir şekilde sirayet etmesidir. Herkes artık bu noktada birbirinden şüphe eder bir duruma gelmiştir. Bu sebeple huzur ve sakinliğin yerini korku ve tekinsizlik almıştır. İnsanlar her tehlikeye karşı hazırlıklı olmalıdır.

Açıklayıcı Anlar: Leyla ile Ahmet'in yan komşularının çifti her daim izlemesi örnek bu gözetim yapısına önemli örneklerden biridir. Kuyuya genç çocuğu koyarlarken onları izleyen komşuları, Ahmet'i kaçarken gördüğünde de peşine düşüp gerekli mercileri arayarak bilgilendirmesi bireylerin kendi aralarındaki gözetim kültürünü geliştirdiklerine dair önemli bir andır.

ADALET

Adaletin Yokluğu

Film boyunca bir hukuk mekanizması yoktur. Hukuk işlerliğini kaybetmiştir. Gerçekleştirilen suçlar sistematik olarak gizlenmiştir. Bu net bir şekilde ülkedeki adalet boşluğunu da gözler önüne sermektedir. Öldürülen insanların ölüm şekli çeşitli biçimlerde gizlenir ve doğal bir ölüm olarak sunulur. Ölüm sıradanlaşmıştır ve bu ölümlerin hesabı sorulamayacak bir adalet mekanizması oluşmuştur.

Açıklayıcı Anlar: Patolojiste bir komutanın gelerek belli bir miktar para ile fotoğrafını gösterdiği (ölen) kişinin kayıtlardan silinmesini talep etmesi ve ölen kişiyi gizli bir şekilde ailesine teslim etmesi net bir şekilde adalet yokluğunu ve bu bakımdan işlenen suçların da kendi sistemleri üzerinden rahat bir şekilde gizlendiğini gösterir. Bu adalet yapısı içinde ölüm bile sıradanlaşacak duruma gelmiştir.

Bireysel Adalet Arayışı

Ahmet'in film boyunca gördüğü şiddetlere karşı bunu tüm dünyaya kanıtlama isteğinin kolektif olarak değil bireysel olarak gerçekleşen bir mücadelenin olduğunu göstermektedir. Tek destekçisi de eşi Leyla olmuştur. Dolayısıyla adalet hukuki düzlemde çıkarak, var olan haksızlığın ve suçun karşısında bireysel olarak dikilmenin gerekliliğini doğurmuştur. Bu noktada bireysel olarak her türlü tehlikeyi göze olan insanların mücadelesi önemlidir.

Açıklayıcı Anlar: Kanıtlar sunabilmek adına arşivlere ulaşmak için patolojistin anahtarının kopyasını çıkarması, dört farklı flaşbelleğe kaydetmesi ve bazı fotoğrafların da çıktılarını alarak yollara koyulması ve bunları tüm dünyayla paylaşmak için bir mücadeleye girmesi bireysel adalet arayışının ete kemiğe bürünmüş halidir. Bu çok tehlikeli sürece girmesi onun kendi adaletini yaratma arzusunu ve duygusunu gösterir.

SİYASET

Devletin Şiddeti

Film içinde Esad rejimi içinde olan askeri yapı insanları kolaylıkla öldürülmektedir. Öldürülen bu insanlar bir yerde toplanır. Bu toplanan insanlar doğal bir ölüm görünümü verilerek bu şekilde kayıt altına alınır. Dolayısıyla devletin şiddeti de birtakım bürokratik işlemde geçerek doğal bir hale büründürülür. Şiddet için bile bir sistematik yapı kurmaları film içinde önemli bir yere sahiptir. Bu durum devletin organize ve soğuk şiddet yöntemlerini gözler önüne sermektedir.

Açıklayıcı Anlar: Ölü toplama alanına askeri araçlarla getirilen ve yere yatırılan cesetlerin üzerine numara konulması, ardından var olmayan hastalıklar uydurularak ölüm nedeninin bu şekilde kayıt altına alınması, söz konusu bilgilerin bedenler üzerindeyken fotoğraflanması ve tüm bu görüntülerin bilgisayara yüklenerek arşivlenmesi; devlet şiddetinin en çarpıcı göstergelerinden birini oluşturmaktadır.

İLİŞKİLER

Güvensizlik Üzerine Kurulu İnsan İlişkileri

Filmde kimin dost kimin düşman olduğu, pek çok ikili ilişkilerden görülmektedir ki belirsizdir. Belli gruplar ve belli küçük insan toplulukları birbirine güvenmesi dışında güvene dair hiçbir ilişki ortamını göremeyiz. Herkes alacağı para üzerine bir başkasına yardım etmektedir. Herkesin etkisi altında olduğu savaş psikolojisi, güvensizlik üzerine kurulan insan ilişkilerini ortaya çıkarmıştır. Atmosfer düşünüldüğünde, zararın nereden geleceği belli olmaması sebebiyle çok doğaldır.

Açıklayıcı Anlar: Leyla ile Ahmet'in esir düşen çocuğu alması için kaçakçı Aziz ile oturdukları masada anlaşma yaparken Leyla'nın Aziz için "nasıl güvenebiliriz sana" şeklinde sorusuna Aziz'in "bu süreçte kimseye güvenemezsin" cevabını vermesi bunu kanıtlayan bir örnektir. Yaşadıkları bu ortamda kimse kimseye tam olarak güvenmeyerek hareket etmektedir.

Geçici Bağlar

İnsanların birbirleriyle yalnızca ortak bir hedefleri olduğunda bir araya gelip hemen dağılması ve kendi yollarını çizmesi dikkat çekmektedir. En önemlisi ise çoğu kişinin birbiriyle kurmak zorunda oldukları bağ, ödenen paralar üzerine gerçekleşmiştir. Kimse kimseye bir çıkarı olmadan yardım etmemektedir. İnsanlar belli bir zorunluluk dışında bağ kuramamaktadır. Bu tekinsiz ortam düşünüldüğünde bunun normal olduğu düşünülebilir.

Açıklayıcı Anlar: Yolculuk esnasında Ahmet ile Leyla'nın yardım aldığı herkese belli bir miktar para vermek zorunda kalması buna en net örnektir.

Ahmet'in Leyla'yı kurtarmak amacıyla para almak için eve döndüğü sırada sınırdan geçmesi gerekmektedir. Ahmet sınırdaki bekleyen başka bir adamı yanına çağırarak arabanın kapısını zırh gibi kullanır ve sınırın diğer tarafına birlikte geçerler. Sonunda el sıkışarak ayrılırlar. Bu hayatta kalma güdüsü onların iş birliği yapmasına sebep olmuştur ancak ilişki orada sonlanmıştır.

PSİKOLOJİ

Travma ve Sessizlik

Filmde çok sayıda toplumsal ya da bireysel travma örneği vardır. Her birinin hayatında apayrı yaralar açan bu savaşın arka planında ciddi bir savaş travması oluşmuştur. Ölümün bu kadar hızlı bir şekilde gündelik hayatlarına girmesi ve çoğu zaman bu konuda etkisiz kalmaları onları derinden etkilemektedir. Bu sebeple sessizliğin hâkim olduğunu insan gruplarını görürüz. Şiddet, ölümler, silahlar ve kayıplar gibi dehşet verici durumlar sebebiyle derin ruhsal etkiler filmde çok açık bir biçimde resmedilir. Meydanlarda insanlar olsa da genellikle insanların kendini "kapattığı" duygu durumu görülmektedir.

Açıklayıcı Anlar: En belirgin sessizlik örneği, Ahmet karakterinde karşımıza çıkmaktadır. Ahmet, savaş döneminin ağır psikolojik koşulları karşısında susmanın bir tür varoluş biçimine dönüştüğünü içselleştirmiş ve bu sessizliğe büründüğü bir "ruh" haline gelmiştir. Ahmet protestolara katılmasa da "sessiz" bir biçimde eyleme geçen bir karakterdir.

Sürekli Tehdit Algısı

Savaşın oluşturduğu bir diğer durum ise kişilerde kronik anksiyeteyi meydana getirmesidir. Her zaman tetikte ve de huzursuz bir şekilde hareket eden bireyler, her an bir yerlerden gelecek tehditleri bekler duruma gelmiştir. Film bu tekinsiz atmosferi iyi bir biçimde yaratarak bu tehlikeli ortamı seyirci üzerinde de hissettirir, karakterlerle beraber seyirci de bu durumu yaşar.

Açıklayıcı Anlar: Şehrin kendi iki sınırı arasında geçmeye çalışan kişilerin korkudan günlerce vurulacaklarını düşünüp karşıya geçmeden beklemesi, sürekli tehdit algısına örnek gösterilebilir. Diğer bir yandan kapalı alanda esir alınan Dünyazad'ın her akşam tecavüze uğraması sebebiyle bunun her an gelecek bir tehdit olduğunu düşünerek sürekli kapıya korkuyla bakması da önemli bir örnektir.

ETİK

Doğru Olanı Yapmak ve Hayatta Kalmak İkilemi

Filmde en önemli konulardan biri bu ikilemdir. Çünkü film boyunca birçok kez bu ikilem karşımıza çıkar. Doğru olanı yapmak kişide olabildiğince bir hafifleme duygusu yaratırken hayatta kalma güdüsü ise kişide en baskın duygulardan birini oluşturmaktadır. Bu bağlamda baktığımızda etik açıdan doğru olanı yapmak zor bir karara dönüşür.

Açıklayıcı Anlar: Leyla'nın hem kendi hayatını hem de eşinin hayatını riske atarak esir düşen çocuğu kurtarma çabası doğru olanı yapma halini gösterir. Ahmet'in şiddetin tüm yüzünü gördükten sonra hiçbir şey olmamış gibi devam ettirmesi de doğal karşılanabilecek bir durum iken Ahmet'in doğru olanı yaparak bu şiddetin durmasına vesile olmak adına tüm dünyaya duyurmak için belgeleri toplayıp bir mücadele yolculuğuna çıkması filmin en net etik yapısını oluşturur.

Tanık Olmanın Sorumluluđu

Tanık olmak eylemsiz kalmayı da etik açıdan imkânsız kılan bir durumdur. Görmek sorumluluğu oluştururken bilmek ise tarafsız kalamamanın getirdiği bir yükümlölük haline bürünür. Filmde de bu durum Ahmet ve Leyla üzerinden net bir şekilde ortaya konmaktadır. Tanık oldukları durumu kayıtsız kalmazlar ve bu zor ortamda bile harekete geçerek etik olarak doğru olanı yapmayı seçerler.

Açıklayıcı Anlar: Ahmet'in gördüğü şiddet görüntüleri ve videoları karşısında kayıtsız kalamayıp harekete geçmesi ve gördükleri karşısında gerekli sorumlulukları sağlayarak uluslararası basına delil toplayıp göstermesi, tanık olmanın sorumluluğunu göstermektedir. Özellikle tehlike içinde bunu yapıyor olması onun seçiminin etik boyutunu daha da kuvvetlendirir.

GÖRÜNÜM

Görüntü ve Tanıklık

Flaşbellek içinde yer alan kayıtlar ve orada izlenen görüntüler yalnızca birer görüntü gibi görünse de aslında hepsi birer tanıklıktır. Bu sebeple flaşbellek içinde yer alan kayıtlar kıymetli materyallerdir. Önemli olan durum ise şudur: gördüğün şey onu değiştirmeye yetecek midir? Bu noktada flaşbellek, televizyon haberler, sokaklardaki insanlar hepsi birer tanıklığın nesnesidir. Filmde bu nesne önemli bir görünüm unsuru olarak karşımıza çıkar.

Açıklayıcı Anlar: Leyla'nın her televizyon haberi izleyişinde dayanamayarak oradan uzaklaşması bu görünümün "rahatsız ediciliğini" göstermektedir. Bu tanıklık onun için çok "fazladır". Ahmet'in her görüntü ve videoyu sonrasında kaydedip birilerine tanık gösterme ihtiyacı da görüntünün tanıklığını kullanma arzusundan kaynaklıdır.

GEÇMİŞ

Geçmişin Ahlaki Yüğü

Filmdeki flaşbellek yalnızca bir araç değil aynı zamanda geçmişte yaşananları tutan ahlaki de bir yüktür. Geçmiş bilmek bir bakıma yük taşımaktır. Bu sebeple esas karakter Ahmet'in flaşbelleği taşıması fiziksel bir durum değil tamamen vicdani bir yüktür. Flaşbellek geçmişin yükünü sırtlayan bir objeye dönüşür. Bu noktada geçmiş geleceğe taşıyan bir obje olarak flaşbellek, filmin en önemli metaforudur aynı zamanda.

Açıklayıcı Anlar: Flaşbellekte yer alan görüntüler Suriye toplumu için rejim yanlılarının vatandaşlarına uyguladığı bir işkencenin kanıtıdır. Bu da tam manasıyla yıllar geçse dahi geçmişin ahlaki yükünü her daim canlı tutacaktır ve sorgulatacaktır.